

РЕШЕНИЕ

№ 2726

гр. София, 20.04.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 7 състав, в
публично заседание на 28.03.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Маруся Йорданова

при участието на секретаря Виктория Вълчанова, като разгледа дело номер **11784** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. АПК във вр. чл. 194б ал. 6 от Закона за водите /ЗВ/.

Образувано е по жалба на [фирма] срещу Акт за установяване на публично държавно вземане № 205 от 08.11.2021 г. на Директора на Б. дирекция "Д. район" – [населено място], с който на основание чл. 195б, ал. 1 и ал. 2, вр. чл. 194, ал. 1, т. 1, б. „а“ от Закона за водите (ЗВ) е установено по основание и размер задължение на [фирма], представляващо длъжима такса за водовземане.

В жалбата са въведени съображения за незаконосъобразност на акта, поради постановяването му в противоречие с материалния закон и неговата цел. Искане се отмяна на оспорения АУПДВ. Оспорват се претендираните суми по основание и размер. Изтъква се, годишните такси за водовземане се изчисляват по реда определен в Тарифата по чл. 194, ал. 6 от ЗВ, които за 2020г. са декларирани и заплатени в срок. Същите са определени съгласно чл. 12, ал. 3, т. 1 от Тарифа за таксите за водовземане, за ползване на воден обект и за замърсяване. В АУПДВ, корекционният коефициент за начисляваните такси при водовземане за напояване по Разрешително № 003599/30.03.2005г от [фирма] е определен на "1,3" съгласно чл. 12, ал. 3, т. 2 от Тарифата, а не "0,7", както е посочено в чл. 12, ал. 3, т. 1 от същата, без да е взето под внимание, че за двете разглеждани години, декларираните "отнети" водни маси са в пъти по-малки от определения лимит по разрешителното.

В съдебно заседание жалбоподателят, редовно призован, не изпраща представител и не изразява становище по жалбата.

Ответникът – Директор на Б. дирекция "Д. район" – [населено място], редовно уведомен, не изпраща представител и не изразява становище по жалбата.

Прокурор от Софийска градска прокуратура, редовно призована, не взема участие в производството по делото и не изразява становище по законосъобразността на оспорения акт.

Административен съд София-град, след като обсъди релевираните с жалбата основания, доводите на страните в съдебно заседание и прецени събраните по делото доказателства по реда на чл. 235, ал. 2 ГПК във вр. чл. 144 АПК, приема за установено следното от фактическа страна:

От представените по делото писмени доказателства се установява, че от директора на Б. дирекция "Д. район" е било издадено Разрешително № 003599 от 30.03.2005 г. на [фирма] (лист 97 -99 от делото), за правото на водовземане от повърхностен воден обект - язовир „А. С.“, изграден на река Р., в землището на [населено място], [община], област В. Т. с разрешена цел за напояване, с лимит на ползваната вода до 86 млн. м³/год. и разрешен режим на водовземането: през напоителния сезон от месец април до месец октомври включително.

С Решение № 29/04.02.2011 г. е продължен срока на действие на това разрешително до 30.03.02.2021 г.

Представена е Декларация от 26.01.2021г., че отчетният годишен воден обем за 2020 г. е 15 198 480.00 куб. м. и таксата за водовземане е изчислена на 13 830, 62 лева.

При извършена проверка по документи е съставен Констативен протокол от 15.10.2021 г. във връзка с изпълнение на условията по разрешителното за водоползване и определяне на дължимата такса за правото на водовземане. Установено е, че за периода 01.01.2020 г. до 31.12.2020 г. на база разрешено годишно количество, поради липсата на монтирано измервателно устройство с цел водоснабдяване за аквакултури е 24 565 000 куб. м. (сумата на разрешените с месечните графици на МОСВ водни обеми) x 0.0013 лв. (единичния размер на за обществено водоснабдяване за напояване на земеделски култури) x 1.3)корекционен коефициент), което възлиза на сумата от 41 514, 85 лева.

Посочено е, че дължимата такса за правото на водовземане от повърхностен воден обект за периода от 01.01.2020 г. до 31.12.2020 г. и след приспадане на направените плащания е в размер на 27 684, 23 – главница и 2 045, 72 лв. лихва, за периода от 16.02.2021г. до 08.11.2021г..

При извършена проверка на 15.10.2021г, резултатите от която са обективирани в Констативен протокол от същата дата, е констатирано, че дружеството не е заплатило допълнително определените дължимите такси за водовземане за периода 01.01.2020 г. – 31.12.2020 г. в размер на 27 684, 23 лева.

С писмо изх. № КД-04-18/28.06.2021г., връчено на [фирма] на 29.06.2021г., търговецът е бил поканен в 7-дневен срок доброволно да заплати задължението си по чл.194, ал.1, т.1, б. "а" ЗВ по Разрешително № 003599/30.03.2005 г. - дължимите такси за правото на водовземане за напояване от яз. „А. С.“ за периода 01.01.2020 г. до 31.12.2020 г., общо в размер на 45 514, 85 лв., изчислени съгласно Тарифата за таксите за водовземане, ползване на воден обект и за замърсяване, заедно с дължимата лихва за периода на забава. Посочено е, че по визираното разрешение за водовземане от язовир „А. С.“ за процесния период остава за доплащане сумата в размер на 27 684, 23 лв., ведно с дължимата лихва за забава.

В указания 7-дневен срок дружеството не е извършило плащане на допълнително

определеното задълженията за водовземане за 2020 г. Това не е сторено и до приключване на съдебното дирене.

С оспорения АУПДВ № 205 от 08.11.2021 г. е установено по основание и размер задължението на [фирма] за такси за водовземане от повърхностни води по разрешително за водоползване № 003599 от 30.03.2005 г., продължено с Решение № 29/04.02.2011 г. за периода 01.01.2020 г. - 31.12.2020 г., в общ размер на 27 684, 23 лв., ведно с дължимата лихва за периода на забава – от 16.02.2021 г. до 08.11.2021 г., в размер на 2 054, 72 лева. Размерът на таксата е формиран на база подадена декларация по чл. 194б от ЗВ и на основание чл. 1, ал. 1, т. 1, б. "а", чл. 3, ал. 1 и ал. 3, чл. 6, т. 1, чл. 7, ал. 2, чл. 11, ал. 1 и ал. 2, чл. 12, ал. 1, т. 6 от Тарифа за таксите за водовземане, за ползване на воден обект и за замърсяване, приета с ПМС № 383/29.12.2016 г. в сила от 01.01.2017 г.

При така установеното от фактическа страна, Административен съд София-град достигна до следните правни изводи:

Жалбата е допустима – подадена е срещу подлежащ на оспорване пред съд административен акт, от лице, адресат на акта, чиято правна сфера той засяга неблагоприятно, в законоустановения 14 - дневен срок, считано от дата 16.11.2021 г.

Съдът след като извърши дължимата на основание чл. 168, ал. 1 АПК проверка за законосъобразност на оспорения акт, освен на основанията, сочени от оспорващия, и на всички основания по чл. 146 АПК, приема следното:

Разгледана по същество жалбата е **ОСНОВАТЕЛНА**.

Оспореният акт е издаден от компетентен орган в кръга на предоставените му по закон и в рамките на отредената му териториална компетентност. Съгласно разпоредбата на чл. 195б от ЗВ, Директорът на Б. дирекция, „Д. район“ е компетентен да издава актове за установяване на публично държавно вземане относно вземанията за незаплатените по реда на чл. 195а, ал. 1 такси от същия закон.

При издаването на акта са спазени установената писмена форма и съдържание, съгласно чл. 59, ал. 2 и ал. 3 от АПК. Посочени са издателят на акта, адресатът, сумите, които се дължат, периодът за който са дължими, както и основанията, на което са изчислени. Предвид специалните изискванията на чл. 195б, ал. 2 от ЗВ, са посочени и писмените доказателства, въз основа на които е издаден актът, като е отразена фактологията по издаването на акта, а именно: Разрешително за водоползване, констативен протокол, в който са установени задълженията, поканата за доброволно изпълнение и т.н. Изложени са фактическите и правни основания за издаването му. Мотиви се съдържат както в самия акт, така и в приложените писмени доказателства към административната преписка. Актът е мотивиран в достатъчна степен, за да може да се установи волята на органа.

При издаването на акта са спазени специалните административно производствени правила, като е съставен констативен протокол и на оспорващия е предоставена възможност за доброволно заплащане на задълженията. АУПДВ е издаден в съответствие с изискването, въведено с чл. 195б, ал. 2 от ЗВ, съгласно който актът се съставя въз основа на писмени доказателства, поради това, че са налице констативни протоколи от извършения контрол за изпълнение на задължението: Констативен протокол от 15.10.2021 г., както и Покана за доброволно изпълнение от 29.06.2021 г.

По отношение прилагането на материалния закон, с оглед наведените в жалбата доводи за законосъобразност на оспорения АУПДВ настоящият съдебен състав намира следното:

Съгласно чл. 194, ал. 1 от ЗВ за правото на използване на водите се заплаща такса. В ал. 2 на чл. 194 от ЗВ е предвидено, че таксата за водовземане от повърхностни води (какъвто е настоящият случай) се определя на базата на отнетия обем вода и съответните норми за водопотребление, определени в наредбата по чл. 117а. Според ал. 6 на чл. 194 от ЗВ, размерът на таксите по ал. 1, т. 1-т. 3, начинът и редът за тяхното изчисляване и заплащане се определя с тарифа на Министерския съвет, която в случая е Тарифата за таксите за водовземане, ползване на воден обект и за замърсяване, приета с Постановление на Министерски съвет (ПМС) №383/2016г.

Според изричната норма на чл.194а, ал. 1 от ЗВ отнетият при водовземането обем вода или обемът на отпадъчните води се измерва посредством отговарящи на нормативните изисквания измервателни устройства. Идентична е и разпоредбата на чл.7, ал. 1 от Тарифата. С разпоредбата на чл.194б ЗВ (приложимата редакция ДВ, бр. 98/2018г.) е регламентирано задължение за титулярите на разрешителни, всяка година към 31 януари на следващата година, да определят и декларират дължимата такса по образец, утвърден от министъра на околната среда и водите и обявен на интернет страниците на басейновите дирекции и на МОСВ. Задължението по декларацията, по която задълженото лице е изчислило дължимата такса, се внася в срок до 15 февруари по бюджетната сметка на басейнова дирекция (чл.194б, ал. 2, чл.195а, ал.1 от ЗВ). Според приложимата норма на чл. 195б, ал.1 от ЗВ вземанията за незаплатените такси за водоползване се определят с акт за установяване на публично държавно вземане от директорите на басейнови дирекции, издаден по реда на чл.166 от ДОПК.

В случая няма спор, че [фирма] дължи такса за всяка година водоползване по разрешително № 003599/30.03.2005 г, изменено и продължено с решение № 29/04.02.2011 г. на министъра на ОСВ, както и че дружеството е подало Декларация по чл. 194Б от ЗВ за периода от 01.01.2020 до 31.12.2020 г. (лист 10, 11 по делото), в която е декларирало иззето водно количество от яз. А. С. в размера на 15 198 480 куб.м., целта на водовземането - напояване, единичния размер на таксата по чл. 12 от Тарифата - 0,0013 лева/куб. м по протоколи от Н. ЕАД и измервателно устройство - водомерна рейка. Въз основа на това е определило и внесло такса за водоповземане в размер на 13 830, 62 лв.

Спорен по делото е размерът на дължимата такса за двата периода, респ. дали административният орган правилно е изчислил тази такса.

В хипотезата на чл. 194, ал. 2 във връзка с чл. 194, ал. 1, т. 1, б. "а" от ЗВ дължимата такса е на базата на отнетия обем вода съгласно показанията на измерващото устройство, като включва не само реално използвания обем, а цялото количество отнета вода от водните обекти, които дружеството ползва. Съгласно чл.194а от ЗВ, отнетият при водовземането обем вода се измерва посредством отговарящи на нормативните изисквания измервателни устройства, като "водовземането" обхваща всички дейности, свързани с отнемането на води от водните обекти (§ 1 ал.1 т.7 от ДР на ЗВ).

За периода от 01.01.2020 г. до 31.12.2020 г. приложение следва да намери Тарифата за таксите за водовземане, за ползване на воден обект и за замърсяване, приета с ПМС № 383/29.12.2016 г. (обн. ДВ.бр.2/06.01.2017 г. в сила от 01.01.2017 г..(*), изм., бр. 27 от 2.04.2019 г.; (*) Решение № 9920 на ВАС на РБ от 19.07.2018 г. - бр. 56 от 16.07.2019 г., в сила от 16.07.2019 г.) Съгласно чл. 3, ал. 1 от същата, таксите за водовземане от повърхностни води и от подземни води се определят на базата на отнетия обем вода, целта на ползване на водите и съответните норми за водопотребление съгласно

наредбата по чл. 117а от ЗВ. Разпоредбата на чл.7 ал.1 от Тарифата определя, че отнетият при водовземането обем вода или обемът на отпадъчните води се измерва чрез отговарящи на нормативните изисквания измервателни устройства. По см. на чл. 11, ал. 1 и ал. 2 таксата за водовземане се определя по формулата: $T = E \times W$, където: T е размерът на дължимата годишна такса - в лева; E - единичният размер на таксата в зависимост от целта, за която ще бъде ползвана отнетата вода, съгласно таблиците по чл. 12 - в лв./куб. м; W - размерът на отнетия годишен воден обем - за повърхностни и подземни води, в куб. м. Съгласно чл. 12, ал. 1, т. 3 за обществено водоснабдяване за напояване на земеделски култури единичният размер на таксата (E) за водовземане в сила от 01.01.2019г. е 0.0013 лв./куб. м.

Основателни са доводите на жалбоподателя за неправилно отчитане на отнетото количество вода. По подадените декларации директорът на басейнова дирекция извършва проверка за съответствие на информацията с резултатите от собствения мониторинг, показанията на измервателните устройства и/или с резултатите от извършения през годината контрол. Когато в декларацията се установят несъответствия с информацията по ал. 3, които засягат основата и размера на определената такса, директорът на басейновата дирекция издава АУПДВ, с който се коригира декларацията (чл. 194б, ал. 4 от ЗВ, редакция ДВ, бр. 98/2018 г.). В случая при извършената проверка по реда на чл. 194б, ал. 3 от ЗВ на данните в декларацията за отчетения период е установено, че дружеството не е изпълнило задължението си, съгласно издаденото разрешително да монтира измервателно устройство, което да отговаря на изискванията на Закона за водите. Размерът на задълженията се различава от декларирания от самото дружество размер на ползваното по години количество вода. Това е така защото дружеството не разполага с разходомерно устройство, регламентирано в Закона за измерванията и Наредбата за средствата за измерване, които подлежат на метрологичен контрол, а съгласно т.4 от условията при които се предоставя правото на водовземане, в случай на липса на измервателно устройство, до монтирането му таксата за водовземане се заплаща на база заявен от дружеството и разрешен с месечния график воден обем, в границите на разрешенния годишен лимит по разрешителното. В графа измервателно устройство на декларацията за 2020 г. е посочено : "рейка". Рейката е специфичен начин за отчитане на изразходваното количество вода, чрез стъпаловидно разположени на стената елементи, посредством които се определят котите на водното ниво, но това не са регламентираните от закона измервателни устройства. В случай, че отнетият при водовземането обем вода не се измерва, чрез отговарящи на нормативните изисквания измервателни устройства, таксата се изчислява, както следва при водовземане от комплексни и значими язовири, сумата от разрешените с месечните графици водни обеми, на основание чл. 7, ал. 1 и ал. 3 от Тарифата. Поради тази причина органът е изчислил размера на дължимата такса за водовземане, на основание разрешените с месечните графици водни обеми, за което е уведомил дружеството, като му е предоставил срок за доброволно плащане. При определяне на таксата обаче е допуснато нарушение и на чл. 12, ал. 3, т. 1 и 2 от Тарифата, според които, когато водовземането е за напояване, единичният размер на таксата се умножава: 1. по 0,7, когато отнетият обем вода е по-малък от или е равен на обема вода, изчислен по съответните норми за водопотребление, определени с наредбата по чл. 117а, ал. 2 ЗВ, за съответните култури и 2. по 1,3, когато отнетият обем вода е по-голям от обема вода, изчислен по съответните норми на водопотребление, определени с наредбата по чл. 117а, ал. 2 от ЗВ.

В конкретния случай, отнетият обем вода от 15 198 480.00 куб.м. за процесната 2020г. е по-малък от обема вода, изчислен по съответните норми за водопотребление за земеделски култури, а именно: 86 000 000 куб.м. При това фактическо установяване, размерът на дължимата от дружеството такса следва да се изчисли по следния начин: 15 198 480.00 куб.м. x 0.7=10 638 936.00 x 0.0013 лв.= 13 830,62 лева, така както е посочил в декларацията си жалбоподателя.

Заплащането на таксата в размер на 13 830,62 лева, определена с декларацията на дружеството по чл.194б от Закона за водите, не се оспорва от ответника по жалбата, поради което настоящият съдебен състав намира оспорения акт за незаконосъобразен и като такъв следва да бъде отменен.

Предвид изложеното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София град, Трето отделение, 7-ми състав

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ Акт за установяване на публично държавно вземане № 205 от 08.11.2021 г., издаден от директора на Б. дирекция „Д. район”, с който по отношение на [фирма] е установено задължение за такси за водовземане от повърхностни води по разрешително за водоползване № 003599 от 30.03.2005 г., продължено с Решение № 29/04.02.2011 г. за периода 01.01.2020 г. - 31.12.2020 г., в размер на 27 684, 23 лв., ведно с дължимата лихва за периода на забава – от 16.02.2021 г. до 08.11.2021 г., в размер на 2 054, 72 лева.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му пред Върховния административен съд.

СЪДИЯ: